
Socjologia w Chinach

Przegląd Socjologiczny Sociological Review 10, 653-654

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Śmierć Williama I. Thomasa. *American Journal of Sociology* poświęca w numerze marcowym z 1948 roku (Vol. LIII, no. 5) specjalne wspomnienie zmarłemu 5. XII. 1947 roku W. I. Thomasowi. Thomas urodzony w 1863 roku należał do tego pokolenia socjologów, które nie potrzebowało już walczyć o prawo obywatelstwa dla własnej gałęzi nauki w programach uniwersyteckich i mogło poświęcić wszystkie siły twórczej pracy naukowej. Thomas przyszedł do socjologii od zainteresowań literackich. Jako jeden z pierwszych w Ameryce otrzymał on stopień doktorski z zakresu socjologii. Jego prace oparte na rozległej i starannie dobranej literaturze miały mocną podstawę w materiale faktycznym. Odnosi się to zarówno do jego dzieł opartych na badaniu stosunków amerykańskich: *The Unadjusted Girl* i *The Child in America*, jak do pracy *Primitive Behavior* operującej materiałem etnologicznym, jakkolwiek Thomas nie prowadził samodzielnych badań terenowych. Pozycję Thomasa w historii socjologii amerykańskiej ugruntowało ostatecznie opracowane i wydane wspólnie z profesorem Fl. Znanieckim dzieło: *The Polish Peasant in Europe and America*. O książce tej pisze w „*American Journal of Sociology*” Ellsworth Faris: „Dzieło to stanowi produkt niezwykle pracowitości, zastosowana w nim metoda odznacza się rygorystyczną ścisłością; wkład, jaki wniosło ono do teorii zapewnił mu miejsce wśród wybranych najwybitniejszych prac socjologii amerykańskiej, zaliczanych obecnie do klasycznych pozycji naszej socjologicznej literatury. (Am. J. of. Soc. Vol. LIII, No. 5, str. 385).

A. K.

SOCJOLOGIA W CHINACH

„*American Journal of Sociology*” (No. 3, vol. LIII, November 1947) przynosi następujące informacje o socjologii w Chinach:

Poczynając od roku 1928 socjologię wprowadzono na licznych uniwersytetach chińskich jako przedmiot studiów. W roku 1947 trzynastcie uniwersytetów w Chinach posiadało wydziały socjologii, ponadto na dwóch uniwersytetach istniał wydział historii i socjologii, na jednym zaś wydział organizacji pracy społecznej. Prócz nauczania socjologii jako przedmiotu specjalnego istnieje tendencja do rozszerzania wykształcenia socjologicznego na wszystkie dziedziny studiów. Poza szkołami politechnicznymi, rolniczymi oraz handlowymi i medycznymi, na wszystkich wydziałach innych wyższych uczelni socjologia stanowi w Chinach przedmiot obowiązujący dla studentów I i II kursu.

Od chwili ustanowienia Ministerstwa Spraw Społecznych w roku 1940 wzrosło zapotrzebowanie na wyszkolonych pracowników społecznych posiadających teoretyczne przygotowanie socjologiczne, co przyczyniło się do wzmożonego napływu studentów na wydziały socjologiczne. W związku z tym, wielu profesorów zwróciło baczniejszą uwagę na możliwości praktycznego zastosowania wiedzy socjologicznej. Program studiów licznych uniwersytetów został opracowany pod kątem praktycznych potrzeb studentów poszukujących przygotowania do przyszłego zawodu. Profesorowie socjologii zostali również powołani przez Ministerstwo Spraw Społecznych do pomocy w ustalaniu wy-

tycznych polityki społecznej i ustawodawstwa społecznego. Zajęcie się praktycznymi zagadnieniami pracy społecznej nie oderwało jednak akademickich ośrodków socjologicznych od ich właściwych zainteresowań. Szkolenie studentów do praktycznych zadań uważane jest jedynie za funkcję poboczną, zaś głównym zadaniem pozostaje praca w dziedzinie socjologii teoretycznej.

SOCJOLOGIA W JAPONII

Według informacji „American Journal of Sociology” (Nr 3, vol. LIII, November 1947) w Japonii pojawiło się czasopismo socjologiczne pod nazwą „Badania socjologiczne” („Shakaigaku Kenkyu”) pierwszy powojenny zeszyt czasopisma (vol. I, No. 1, kwiecień, 1947) zawiera następujące artykuły: *Zasadnicza struktura stosunków społecznych i znaczenie typów. Kultura i historia. Stosunek dzierżawny wynikły z roszczeń kupców do ziemi. Postawy życiowe robotników w zestawieniu z postawami wieśniaków. Współczesny stan socjologii amerykańskiej. O metodach badań w dziejach myśli amerykańskiej. Ku odbudowie socjologii w Japonii.*

W czerwcu 1947 r. odbył się w Tokio kongres zorganizowany przez socjologów w porozumieniu z 5 innymi towarzystwami naukowymi. W czasie kongresu wygłoszono 17 odczytów, wśród których zwraca uwagę wykład dr A. M. Halperna: *Lingwistyka jako nauka społeczna.*

RUCH SOCJOLOGICZNY W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ

W stolicy Costa-Rica, San Jose, utworzone zostało w roku 1945 towarzystwo wydawnicze pod nazwą „Fondo de Cultura de Costa-Rica”, które postawiło sobie za zadanie udostępnienie publiczności ibero-amerykańskiej podstawowych dzieł z zakresu nauk społecznych, pojawiających się w językach obcych. Na czele wydawnictwa stoją Jorge A. Lines i J. Wender, profesorowie uniwersytetu Costa-Rica.

Jako pierwszy zeszyt publikacji towarzystwa pojawiło się tłumaczenie *Podstaw socjologii* F. W. Jeruzalema (F. W. Jeruzalem: *Fundamentos de Sociologia*, Fondo de Cultura de Costa-Rica, Publication Nr. 1, San Jose, 1945).

We wstępie do tej pracy wydawcy wyjaśniają cele Towarzystwa i wyrażają nadzieję, że swymi publikacjami przyczyni się ono skutecznie do utrwalenia związków intelektualnych i porozumienia pomiędzy narodami kontynentu południowo-amerykańskiego.

Ponieważ wydawnictwa Funduszu służyć mają przede wszystkim studentom nauk społecznych, pierwszy zeszyt opatrzony jest w notatkę bibliograficzną wskazującą prace których przestudiowanie, zdaniem wydawców, dostarczy ma najpełniejszej znajomości teorii socjologicznych. We wskazanym spisie charakterystyczna jest przewaga dzieł socjologów niemieckich, głównie formalistów, gdy socjologię amerykańską reprezentuje jedna tylko pozycja — Giddings: *The Principles of Sociology.*

A. K.